

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma:	Kfv.II.37.101/2016/3.
A tanács tagjai: . Rothermel Erika előadó bíró . Márton Gizella bíró	Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
A felperes:	Felperes neve (címe)
Az alperes:	Pest Megyei Kormányhivatal (mint a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal jogutóda) (1052 Budapest, Városház utca 7.)
Az alperes képviselője:	Dr. ... jogtanácsos
Az alperesi beavatkozó:	Alperesi beavatkozó neve (címe)
A per tárgya:	erdőgazdálkodási ügy
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:	alperes
A felülvizgálni kért jogerős határozat:	Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.316/2015/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.316/2015/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A N. külterület ... helyrajzi számú erdő művelési ágú osztatlan közös tulajdonban álló ingatlan nyilvántartott erdőgazdálkodója a felperes volt, akinek ezen jogosultsága a többségi tulajdoni hányaddal rendelkező tulajdonostársakkal kötött, 2007. november 18-án kelt megbízási szerződésen alapult. A szerződés értelmében az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény (a továbbiakban: régi Evt.) 14.§-a szerinti feladattal a felperest határozatlan időre bízta meg azzal, hogy az erdőgazdálkodói jogok és kötelezettségek a szerződés tartama alatt megilletik. A megbízási szerződés megkötését követően három tulajdonostárs személyében jogutódlás történt, a többségi

tulajdont a felperes házastársa, ... szerezte meg.

- [2] Az alperesi beavatkozó 2015. január 21-én bejelentette az elsőfokú hatóságnál, hogy a szerződés megkötése óta a tulajdonosi kör megváltozott, ezáltal egy új jogi helyzet állt elő, ezért kérte az e földrészletre vonatkozóan erdőgazdálkodóként bejegyzett felperes nyilvántartásból való törlését. Az elsőfokú hatóság az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) végrehajtásáról szóló 153/2009.(XI.13.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 15.§-a alapján kötelezte a felperest, hogy a megbízási szerződésen alapuló használati jogosultságának fennállását a N. ... helyrajzi számú erdő vonatkozásában igazolja. A hatóság megállapította, hogy az erdőgazdálkodó használati jogosultságát megalapozó megbízási szerződések szerinti megbízók tulajdonosi közössége megváltozott, ezért az erdőgazdálkodó erdőgazdálkodói jogosultsága jogszerűségével kapcsolatban kétség merült fel.
- [3] Az elsőfokú hatóság 2015. február 23. napján kelt ZAG/030/999-5/2015. számú határozatával törölte a felperest, mint erdőgazdálkodót - a N. ... helyrajzi számú erdőn - az erdőgazdálkodói nyilvántartásból, egyidejűleg megállapította a társult erdőgazdálkodási kötelezettséget a tárgyi földrészletre vonatkozóan. Rögzítette, hogy a szerződést megkötő tulajdonosok közül már senki sem tulajdonos, a felperes házastársa tulajdonjogát visszamenőleges hatállyal jegyezték be. A határozata indokolásában hivatkozott arra, hogy a felperes nem igazolta használati jogviszonyának fennállását, ezért az Evt. 17.§ (5) bekezdése, 18.§ (1) bekezdése, a Vhr. 11.§ (3) bekezdése alapján a törlés megalapozott volt.
- [4] A fellebbezés folytán eljáró alperes 2015. március 31. napján meghozott 04.4/694-2/2015. számú döntésében az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az elsőfokú határozat érvein túl hangsúlyosan hivatkozott a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 481.§-ában foglaltakra, kiemelve, hogy a felperes által sem vitatottan az érintett földrészlet tulajdonosi köre megváltozott, a tulajdonostársak együttesen, közösen kötöttek szerződést, ezért valamelyikük kilépése a tulajdonközösségből önmagát a szerződést is megszünteti. Érvelése szerint a megbízási szerződés nem rendelkezik arról, hogy tulajdonosváltás esetén az erdőgazdálkodásra vonatkozó megbízási szerződés változatlan tartalommal fennállna, és az erdőgazdálkodót automatikusan megilletnék azok a jogok és kötelezettségek, amelyeket a szerződésben szabályoztak.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [5] A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte. Hangsúlyozta, hogy a tulajdonjog átruházása esetén - a régi Ptk. 481.§-a alapján - a megbízási szerződés felmondás hiányában nem szűnik meg, ezt tévesen állapította meg a hatóság. Hivatkozott arra, hogy az új többségi tulajdonos, **a felperes házastársa** ráutaló magatartásával tudomásul vette az erdőgazdálkodói jogosultság fennállását.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a határozatában foglaltakat fenntartotta, és a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte. Ítéletének indokolása szerint a perbeli esetben az Evt. 17.§ (6) és (7) bekezdéseiben szabályozott társult erdőgazdálkodás alapján az erdőtulajdonosoknak a tulajdonjoga, illetve a használati joga korlátozva van annyiban, hogy az erdőt egy személy használatába kell adniuk. A társult erdőgazdálkodásból következően a tulajdonostársak nem jogosultak a saját tulajdoni hányaduk használatáról rendelkezni, az erdőnek mint egésznek a használatba adásáról csak a tulajdonostársak közössége rendelkezhet a régi Ptk. 140.§ (2) bekezdése szerinti szótöbbségi határozattal. A bíróság eldöntendő kérdésnek tekintette, hogy a megbízási szerződés a megbízó személyében történő jogutódlással megszűnik-e. Utalt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V.

törvény (a továbbiakban: új Ptk.) hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) 50.§ (1) bekezdésére, mely alapján megállapította, hogy a perbeli megbízási szerződésekre a régi Ptk. rendelkezései az irányadók.

- [8] Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a használat joga kikerül a tulajdonostársakat megillető jogosítványok közül, ez pedig az ingatlanhoz kötődő teherként a megbízók tulajdonának átruházása esetén az ingatlant továbbra is terheli, azaz új tulajdonosok korlátozott tulajdont szereznek. A bíróság kifejtette, hogy a régi Ptk. 481.§ b) pontja kizárólag a természetes személy halála esetén rendelkezik a megbízási megszűnéséről, így ha a jogutódlás élők között történik, úgy arra vonatkozóan a régi Ptk. 481.§-a nem mondja ki a megbízási szerződés megszűnését. Álláspontja szerint a perbeli esetben a régi Ptk. 481.§ d) pontjának alkalmazása sem merülhet fel, mivel a jogviszony bizalmi jellegéből nem következik automatikusan a megbízási tárgyalanná válása.
- [9] Véggkövetkeztetése az volt, hogy az erdőgazdálkodói bejegyzés alapjául szolgáló megbízási szerződés - az alperes hivatkozásával ellentétben - nem szűnt meg, s a felperes használati jogosultsága továbbra is fennáll, ezért az alperes jogszabálysértő módon törölte a felperest az erdőgazdálkodói nyilvántartásból.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet téves értelmezés folytán sérti a régi Ptk. 112.§ (1) bekezdésében, 481.§-ában, továbbá a Vhr. 14.§ (1) bekezdés b) pontjában és 15.§-ában foglaltakat. A megbízási szerződés megszűnése kapcsán hangsúlyozta, hogy egy földrészlet tulajdonának átruházásakor a dologi jogviszonyokban bekövetkezik jogutódlás, a kötelmi jogviszonyokban azonban nem. Az alperes szerint a fentieket alátámasztja a régi Ptk. 112.§ (1) bekezdése is, így ha a megbízó tulajdonjoga megszűnik, már nem rendelkezhet a dologgal, az általa adott megbízási tárgya feletti rendelkezési joga megszűnik, így a megbízási a régi Ptk. 481.§ d) pontja értelmében tárgyalanná válik. Ezért a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a tulajdonközösség bármely tagjának személyében bekövetkezett jogutódlás - akár élők közötti jogutódlásról, akár öröklésről van szó - tulajdoni hányadtól függetlenül megszünteti azt a megbízási, melynek alapján az erdőgazdálkodó az erdőterület használatára jogosult. Véleménye szerint ez következik egyébként a megbízási jogviszony személyes és bizalmi jellegéből is.
- [11] Az alperes összefoglalt álláspontja szerint az új tulajdonos nem lép be a megbízási szerződésbe jogutódként, ha a megbízási megszűnik, megszűnik azon megbízói érdek, amely érdekében a megbízási létrejött.
- [12] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [13] Az alperesi beavatkozó a felülvizsgálati eljárásban beadvánnyal nem élt.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [15] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott a közigazgatási határozatok jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.
- [16] Az ügyben felmerült jogkérdést vizsgálta a Kúria a Kfv.II.37.966/2015/9. számú ítéletében, melyben kifejtetteket jelen ügyben is irányadónak tekinti.
- [17] A jelen ügy szempontjából alapvető jelentőségű, hogy a hatóság regisztratív feladatokat lát el, részben közhiteles erdőgazdálkodói nyilvántartást vezet, melybe az Evt. 18.§ (2) bekezdése alapján adat bejegyzésének, megváltoztatásának, törlésének vagy közhiteles hatósági nyilvántartásból

történő adatátvétel, vagy közokirat, vagy teljes bizonyító erejű magánokirat alapján van helye. Az eljárás hatóságnak nincs hatásköre - jogszabály nem hatalmazza és nem is hatalmazhatja fel - arra, hogy polgári jogvitát döntsön el, ezek a kérdések polgári bíróságra tartoznak. Az Evt. 18.§ (2) bekezdése alapján a hatóság kizárólag a felsorolt forrásból származó, nyilvánvaló tények, adatok alapján vezethet át változtatást és törölhet bejegyzett erdőgazdálkodót.

- [18] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg és tekintette releváns körülménynek, hogy a felperes erdőgazdálkodói nyilvántartásba vételének alapja a megbízási szerződés volt. Ez okból kizárólag a megbízási jogviszonyra vonatkozó bizonyítékokkal kell/lehet a jogosultság folyamatos fennállását igazolni. Az elsőfokú bíróság - mivel a határozat kizárólag erre az indokra utal - okkal vizsgálta, hogy a tulajdonosváltozás (mint új körülmény) elegendő-e a megbízási szerződés megszűnésének hatósági megállapításához. A hatóság a polgári jogviszonyt érintő határozati álláspontját a régi Ptk. 481.§-ára (alpontra hivatkozás nélkül) alapította. Ez az érvelés - pontatlansága folytán - már önmagában is jogsértő [közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72.§ (1) bekezdés ef) pontja], mivel a régi Ptk. 481.§-a négy különböző esetet sorol fel a megbízási jogviszony megszűnése körében. Az alperesnek a döntéshozatalkor a négy rendelkezés közül ki kellett volna választania, hogy melyik az adott tényállás mellett alkalmazandó/alkalmazott szabály. A bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy önmagában a tulajdonosváltozás nem vezethet a megbízási szerződés megszűnésének hatósági megállapításához, mivel a megbízási szerződés nevesített megszűnési esetei között - úgy, mint
- a szerződés felmondása;
 - bármely fél halála, jogi személy jogutód nélküli megszűnése;
 - megbízó cselekvőképességének részleges vagy teljes elvesztése;
 - a megbízási tárgyalanná válása [rég Ptk. 481.§ a)-d) pontjai] - nem szerepel, továbbá az a szerződés általános megszűnési okai [rég Ptk. 319-323.§] közé sem sorolható, így nyilvánvaló megszűnési esetnek nem tekinthető.
- [19] A Kúria összességében azt tekinti helyes álláspontnak, hogy az erdőgazdálkodói nyilvántartás vezetése egy regisztratív hatósági feladat, továbbá az erdészeti hatóság kizárólag az Evt. 18.§ (2) bekezdésében foglalt adatok és okiratok alapján végezhet bejegyzést, ezért jogszabályban nem nevesített, nyilvánvaló és kifejezett rendelkezés hiányában nem tehet olyan megállapítást, hogy a megbízó személyében bekövetkezett - nem halál miatti - változás önmagában a jogviszony megszűnését, ezzel együtt az erdőgazdálkodói jogosultság megszűnését eredményezi. A Kúria megállapította, hogy a bíróság törvényesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes megalapozatlan és téves jogértelmezésen alapuló döntést hozott.
- [20] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [22] A felperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, az ügyben tárgyalás tartására nem került sor, így - pernyertessége ellenére - felszámítható perköltsége nem keletkezett, ezért erről rendelkezni nem kellett.
- [23] Az alperes személyes költségmentessége okán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2017. január 11.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró